

prima instanță: S. Namașco
instanța de apel: I. Cotruță
E. Clim, E. Fistican

dosarul nr. 2rac-140/15

DECIZIE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan
Nadejda Toma, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de reprezentantul Întreprinderii cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni, Burunciuc Vitalie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova “Moldcoop” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014

c o n s t a t ă

La 25 ianuarie 2010 Întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni (în continuare Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A.) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM „Moldcoop” (în continuare U.C.C.C.R.M. „Moldcoop” S.A.) cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 22 martie 1988 a încheiat cu Î.C.F. „Frigocoop” situat în or. Strășeni, contractul nr. 96 privind furnizarea energiei electrice. La 02 noiembrie 2001 reprezentanții furnizorului în cadrul unei verificări au depistat consum fraudulos de energie electrică din partea Î.C.F. „Frigocoop”, exprimat în sustragere prin consumul ei fără evidență și fără achitare.

Menționează că, faptul nominalizat a fost consemnat în procesul-verbal de consum fraudulos nr. 0001415 din 02 noiembrie 2001 în corespundere cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice din 06.05.1996, iar prejudiciul cauzat de către consumator furnizorului de energie a fost evaluat la suma de 2296875,28 lei.

Relevă că, pe acest fapt în privința directorului Î.C.F. „Frigocoop”, a fost intentată o cauză penală în baza art. 184 alin. (1) din Codul penal (în redacția Legii din 1961), care

prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2004 a fost recunoscut culpabil pentru comiterea infracțiunii imputate, deoarece organizând consumul fraudulos de energie electrică la unitatea pe care o administra, a cauzat furnizorului de energie electrică o daună materială considerabilă în mărime de 2283967,28 lei.

Relatează că, prin acțiunea înaintată a solicitat încasarea sumei de la U.C.C.C.R.M. „Moldcoop” și Î.C.F. „Frigocoop” în mod solidar având ca temei prevederile statutului Î.C.F. „Frigocoop”, în temeiul căreia ultima era constituită de U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”.

Menționează că, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Î.C.S. „RED Centru” S.A., s-a încasat din contul Î.C.F. „Frigocoop” în beneficiul reclamantului suma de 2296001,83 lei, s-a încasat din contul Î.C.F. „Frigocoop” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 68492,79 lei, în rest pretențiile s-au respins.

Susține că, în conformitate cu datele din registrul cadastral, la momentul pronunțării hotărârii și ulterior, Î.C.F. „Frigocoop” deținea cu drept de proprietate un complex de imobile amplasate în or. Strășeni str. Orheiului 3, nr. cadastral 8001106019.

De asemenea menționează că, la 23 iunie 2006 Î.C.F. „Frigocoop” și U.C.C.C.R.M. „Moldcoop” în comun s-au adresat cu o cerere față de O.C.T. Strășeni, indicând că înregistrarea dreptului de proprietate asupra complexului de imobile de pe str. Orheiului, 3, or. Strășeni după Î.C.F. „Frigocoop” s-a efectuat incorect, deoarece proprietarul acestor imobile este U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”. Prin hotărârea judecătoreiei Strășeni din 20 martie 2009 s-a admis acțiunea, s-a obligat O.C.T. Strășeni să opereze rectificări în registrul bunurilor imobile și să înregistreze dreptul de proprietate asupra complexului de imobile cu nr. cadastral 8001106019, situat în or. Strășeni str. Orheiului 3, după U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2009 s-a respins apelul și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Strășeni din 20 martie 2009.

Afirmă că, în urma celor descrise Î.C.F. „Frigocoop” a devenit insolubilă, iar hotărârea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 nu poate fi executată.

Invocă faptul că, prin rămânerea irevocabilă a hotărârii Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006, s-a constatat pe cale judiciară că bunurile imobile cu nr. cadastral 8001106019 nu-i aparțin cu drept de proprietate Î.C.F. „Frigocoop”, dar sunt ale U.C.C.C.R.M. „Moldcoop” și i-au fost transmise celei dintâi în conformitate cu art. 93 din Legea cooperăției de consum, iar potrivit prevederilor art. 94 alin. (3) din aceeași lege, organizația cooperatistă poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderilor sale cooperatiste cu proprietatea transmisă acestora.

Solicită încasarea datoriei în sumă de 2296001,83 lei din contul U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”, ținând cont de calitatea acesteia de organizație cooperatistă ce a înființat Î.C.F. „Frigocoop” și care i-a transmis în gestiune bunurile imobile cu numărul cadastral 8001106019.

Prin hotărârea Judecătoreiei Economice de Circumscripție din 01 noiembrie 2011 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. împotriva U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2012 s-a admis apelul declarat de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A., s-a casat hotărârea Judecătoreiei Economice de

Circumscripție din 01 noiembrie 2011 și s-a restituit pricina spre rejudecare la judecătoria Centru mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 s-a respins apelul declarat de Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 23 martie 2015 reprezentantul întreprinderii cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni, Burunciuc Vitalie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, solicitând admiterea recursului, admiterea succesiunii în drepturile procedurale și înlocuirea în prezentul proces a Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. cu Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.A., casarea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, pasibile de a fi casate. Susține că, instanțele inferioare au omis să se pronunțe asupra aplicabilității art. 94 alin. (3) din Legea cooperăției de consum în prezenta speță.

De asemenea menționează că, instanțele inferioare au dispus respingerea acțiunii ca neîntemeiată și nu încetarea procesului, deci implicit au recunoscut că temeiul invocat în acest proces este distinct de cel invocat în cadrul procesului finalizat prin hotărârea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul întreprinderii cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni, Burunciuc Vitalie urmează a fi admis, casate decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de încetare a procesului din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că instanțele incorect au admis spre examinare cererea în cauză.

Potrivit art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Instanța de recurs notează că, orice hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă beneficiază de puterea lucrului judecat care în esență, semnifică faptul că o cerere nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată, iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul și nu trebuie să fie contrazisă de o altă hotărâre.

Principiul puterii lucrului judecat împiedică nu numai judecarea din nou a unui proces terminat, având același obiect, aceleași temeiuri și fiind purtat între aceleași părți, ci și contrazicerea între două hotărâri judecătorești, adică infirmarea constatărilor făcute într-o hotărâre judecătorească definitivă printr-o altă hotărâre judecătorească posterioară, dată

în alt proces.

Materialele cauzei denotă că, prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Î.C.S. “RED Centru” S.A., s-a încasat din contul Î.C.F. „Frigocoop” în beneficiul reclamantului suma de 2296001,83 lei, s-a încasat din contul Î.C.F. “Frigocoop” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 68492,79 lei, în rest pretențiile s-au respins (vol. I, f.d. 16).

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 14 ianuarie 2010 s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Î.C.S. “RED Union Fenosa” împotriva hotărîrii Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 (vol. I, f.d. 30-34).

Instanța de recurs analizînd materialele cauzei a constatat că, circumstanțele prezentei pricini au constituit obiect de examinare în cadrul unei cauze soluționate anterior de instanța de judecată care prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 devenită irevocabilă prin neatacare (vol. I, f.d. 16), s-a pronunțat asupra temeiniciei sumei litigante solicitate de recurent, intentate între Î.C.S. „RED Centru” S.A. al cărui succesor este Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. împotriva Î.C.F. „Frigocoop” și U.C.C.C.R.M. „Moldcoop”. Prin hotărîrea nominalizată s-a admis parțial acțiunea și s-a încasat suma de 2296001,83 lei din contul Î.C.F. „Frigocoop”, pretenția cu privire la încasarea sumei în mod solidar din contul U.C.C.C.R.M. „Moldcoop” s-a respins ca neîntemeiată.

Colegiul relevă că, Î.C.S. „RED Union Fenosa” S.A. nu a contestat hotărîrea Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 în această parte, ea devenind irevocabilă, și situația dată se încadrează în prevederile art. 265 din Codul de procedură civilă, normă care nu a fost aplicată de către instanțele inferioare, deoarece potrivit art. 254 alin.(3) din Codul de procedură civilă, după ce hotărîrea rămîne irevocabilă, părțile și ceilalți participanți la proces, precum și succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei, nici să conteste în alt proces faptele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea judecătorească irevocabilă.

Instanța de recurs consemnează că, invocarea de către recurent a imposibilității de executare a hotărîrii Curții de Apel Economice din 02 februarie 2006 nu poate constitui temei de prejudiciere a principiului autorității puterii lucrului judecat, efecte de care beneficiază ultima.

În cauza Amurăriței contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 trebuie interpretat prin prisma preeminenței dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor semnatare ale Convenției, principiu enunțat în preambulul Convenției. Unul dintre elementele fundamentale ale principiului preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care presupune, printre altele, că soluțiile definitive date de instanțele judecătorești să nu mai poată fi contestate. Pentru respectarea acestui principiu statele trebuie să depună diligență pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În concluzie, Curtea a stabilit că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 din Convenție.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și de instanța de apel, însă normele de drept

procedural au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a dispune încetarea procesului.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. d), art. 265 lit. (b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul întreprinderii cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni, Burunciuc Vitalie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013 și se încetează procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin “RED Union Fenosa” societate pe acțiuni împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova “Moldcoop” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Maria Ghervas